

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dzieje wychowania w rodzinie		5.7.0280	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Badań nad Dzieciństwem i Szkołą			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Pedagogika	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Krzysztof Jakubiak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład		- 30 godzin zajęć	
Sposób realizacji zajęć		- 70 godzin samodzielnej pracy studenta	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		RAZEM 100 godzin = 4 ECTS	
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach - Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium pisemne i prezentacja wybranego zagadnienia programowego	
		Podstawowe kryteria oceny	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
B. Wymagania wstępne			
Cele kształcenia			
Przedmiotem zajęć stanie się funkcjonowanie rodziny jako środowiska wychowawczego w czasach nowożytnych (od XVI do XX wieku) w Europie Zachodniej i na ziemiach polskich studiowane w szerokim kontekście kulturowym. Analizie poddane zostaną przemiany, jakie zachodziły w dawnych typach rodzin – zasady ich tworzenia, skład, wzajemne relacje i pozycja poszczególnych członków rodziny, socjalizacja oraz funkcje opiekuńczo – wychowawcze. Studenci zapoznają się również z kształtowaniem zachodnioeuropejskiej i polskiej refleksji i zapatrywań teoretycznych poświęconych wychowaniu dziecka w rodzinie.			
Treści programowe			
Treści programowe:			
- Pojęcie rodziny w naukach historycznych. Kierunki badań nad dziejami rodziny. Stan badań we współczesnej polskiej historiografii.			
- Staro – i Nowotestamentalne rozważania o małżeństwie, rodzinie i dziecku oraz obowiązkach rodzicielskich wskazaniem dla moralistów nowożytnej Europy.			
- Od rodziny średniowiecznej do nowożytnej, od patriarchalnej do partnerskiej w czasach najnowszych.			
- Długie panowanie władzy męzowskiej i ojcowskiej.			
- Charakterystyka nowożytnej rodziny zachodnioeuropejskiej od XVI do XVIII wieku.			

- Dziecko w rodzinie i społeczeństwie w dobie staropolskiej.
- Poglądy na rodzinę w twórczości myślicieli francuskiego Oświecenia. Przemiany funkcjonowania rodzin zapoczątkowane w dobie Wielkiej Rewolucji Francuskiej.
- Przejawy rozwoju teorii wychowania rodzinnego dziecka w piśmiennictwie zachodnioeuropejskim od XVI do XIX wieku.
- Poglądy polskich pisarzy, filozofów i pedagogów Oświecenia i Romantyzmu na temat rodziny jako środowiska wychowawczego.
- XIX - wieczny model wychowania rodzinnego dziecka w świetle polskiej pedagogiki i poradników dla rodziców.
- Stosunki rodziny i szkoły w Europie zachodniej i na ziemiach polskich w epoce nowożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem okresu II Rzeczypospolitej.
- Od poradników rodzinnych i wychowawczych do pedagogiki rodziny w XX – XXI wieku.

Wykaz literatury

- Ariés P., Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach, Gdańsk 1995.
- Badinter E., Historia miłości macierzyńskiej, Warszawa 1998.
- Balcerek, Rozwój opieki nad dzieckiem w Polsce w latach 1918-1939, Warszawa 1978.
- Flandrin J.L., Historia rodziny, Warszawa 1998.
- Dziecko w rodzinie i społeczeństwie. Dzieje nowożytne, t. II, red. K. Jakubiak, W. Jamrożek, Bydgoszcz 2002.
- Jakubiak K., Nawrot-Borowska M., Dziecko i dzieciństwo na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i początku XX wieku, Wyd. Marszałek, Toruń 2021.
- Źródła do dziejów wychowania w rodzinie polskiej w XIX i początkach XX wieku, wybór opr. A. Denisiuk, K. Jakubiak, Bydgoszcz 2001.
- Żołędź – Strzelczyk D., Dziecko w dawnej Polsce, Poznań 2002.
- Dziecko w świetle tradycji, red. F. Ziemiński, W. Korzeniowska, B. Dymara, Kraków 2002.

Kierunkowe efekty uczenia się**Wiedza****Umiejętności**

Rozumienie roli rodziny jako środowiska wychowawczego w dziejach nowożytnych i czasach współczesnych oraz przemian jej funkcji i charakteru w kontekście rozwoju cywilizacji w Europie i Polsce. Dostrzeżenie roli pozycji dziecka w kulturze, rodzinie i społeczeństwie w dziejach nowożytnych. Zrozumienie funkcji socjalizacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej dawnej i współczesnej rodziny oraz kształtowania się pedagogiki rodziny i familiologii we współczesnej nauce.

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumienie roli rodziny jako środowiska wychowawczego w dziejach nowożytnych i czasach współczesnych oraz przemian jej funkcji i charakteru w kontekście rozwoju cywilizacji w Europie i Polsce. Dostrzeżenie roli pozycji dziecka w kulturze, rodzinie i społeczeństwie w dziejach nowożytnych. Zrozumienie funkcji socjalizacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej dawnej i współczesnej rodziny oraz kształtowania się pedagogiki rodziny i familiologii we współczesnej nauce.

Kontakt

k.jakubiak@ug.edu.pl